

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

W Ustroniu
z gwarą »na ty«
| s. 3

Czas szykować
kypce na bal
| s. 5

»Elitarna formacja to
duże wyróżnienie«
| s. 8

Milion listów do Jezuska

Do Świąt Bożego Narodzenia pozostały raptem niecałe dwa tygodnie. Na pocztach widać wzmożony ruch. Paczki i kartki z życzeniami rozchodzą się do adresatów. Jednym z nich jest Dzieciątko Jezus. Swoje własne adresy ma w Czechach i na Słowacji.

Rajecká Lesná, otoczona górami wieś leżąca w połowie drogi między Żyliną a Prievidzą, bardziej od innych słowackich miejscowości kojarzy się ze świętami. W miejscowości tej znajduje się jedna z najbardziej znanych i największych słowackich szopek – „Słowackie Betlejem” Jozefa Pekary. To właśnie ona była głównym powodem mojej podróży do Rajeckiej Doliny. Do świątecznego magazynu „Głosu Ludu” przygotowujemy bowiem materiał o ciekawych szopkach z bliska i daleka.

W Rajeckiej Lesnej jednak nie tylko „Słowackie Betlejem” kojarzy się ze świętami. Na tamtejszy urząd pocztowy przychodzą listy z całej Słowacji, a nawet z zagranicy, adresowane do Dzieciątka Jezus. Bo właśnie Jeژیško (czyli po słowacku Jezusek) przynosi, jak wierzą dzieci, prezenty pod choinkę. Wystarczy napisać na kopercie prosty adres 999 99 Jeژیško i list z życzeniami trafi do właściwego adresata. Poczta w Rajeckiej Lesnej dysponuje też, jako jedyna na Słowacji, specjalnymi bożonarodzeniowymi pieczętkami. Te ucieszą nie tylko dzieci, ale też filatelistów. Co roku pieczętka są inne.

Nieduży lokal wiejskiej poczty w tym okresie roku wygląda zupełnie inaczej niż inne urzędy pocztowe. Wchodząc do środka, od razu poczujemy świąteczny nastrój. Na ścianach rozwieszono są dekoracje świąteczne i rysunki dzieci z bożonarodzeniową tematyką, na półce roztawiona jest nieduża szopka. W rogu stoi solidny wiejski drewniany stół – oczywiście świątecznie nakryty. Można usiąść, wygodnie napisać na miejscu list do Dzieciątka Jezus i wrzucić go do spe-

Fot. DANUTA CHLUP

Najdłuższy tegoroczny list do Jezuska napisały wspólnie dzieci ze szkoły i przedszkola w Rajeckiej Lesnej.

cialnej skrzynki, której pilnuje duży anioł, wyrzeźbiony z drewna. Pracownica przy okienku chętnie wdaje się ze mną w rozmowę. Dowiaduję się, że listy do Jezuska to realizowany już od 1999 roku projekt Poczty Sło-

wackiej. Od tego czasu Boże Dziecię otrzymało już 1,2 mln listów. Każde dziecko, które wysła swoje życzenia, otrzyma odpowiedź – Jezusek odpowiada również na listy z zagranicy, a nawet na takie, które napisane są

pismem Braila. Próbuję ustalić, jak to wszystko działa, kto i co załatwia, ale tu natrafiam na mur milczenia. – Dzieci wiedzą, że listy otrzymuje i odpowiada na nie sam Jezusek – tłumaczy mi, uśmiechając się porozumiewawczo, urzędniczka.

Dzieciątko Jezus ma również swój czeski adres. Czeskie dzieci wysyłają listy do Bożego Daru, który, jak czytamy na portalu internetowym gminy, jest „miasteczkiem Dzieciątka Jezus w sercu Gór Kruszcowych”. Trzeba przyznać, że trudno byłoby znaleźć dla Jezuska bardziej wymowny adres. W Bożym Darze przez cały rok można wrzucać do skrzynki swoje życzenia. W okresie przed świętami nadawcy otrzymują odpowiedź. Boży Dar wykorzystuje swą „boskość” nawet do promocji turystyki. Zachęca do spaceru po „Ścieżce Dzieciątka Jezus”. Na poszczególnych przystankach czekają na dzieci atrakcje typu drabinki czy huśtawki.

Gorzej było ze znalezieniem oficjalnego adresu Dzieciątka Jezus w Polsce. Prawdopodobnie dlatego, że prezenty przynosi tylko na Górnym Śląsku oraz na Śląsku Cieszyńskim, gdzie nazywany jest tak, jak w zaolziańskiej części regionu, czyli Jezuskiem. Inne regiony mają Gwiazdkę, Gwiazdora (czyli kołędnicę z gwiazdą) lub Aniołka. W dodatku coraz większy monopol na prezenty gwiazdkowe usurpuje sobie w Polsce Święty Mikołaj, który w kulturze anglo-amerykańskiej kojarzony jest właśnie nie z 6 grudnia, świętem biskupa z Miry, lecz z Bożym Narodzeniem. A Mikołaj, jak się dowiedziałam w internecie, ma siedzibę aż w Finlandii. DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

ZMARŁ JEDEN Z OJCÓW REKSIA

Filmy, które współtworzył, znają nie tylko dzieci, ale też ich rodzice z obu brzegów Olzy. Był autorem udźwiękowienia najpopularniejszych produkcji Studia Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej: „Reksia” oraz „Bolka i Lolka”. Otokar Balczy, wybitny operator dźwięku związany ze Studiem, zmarł we wtorek w wieku 88 lat.

Balczy pochodził z Zaolzia. Urodził się w 1924 w Orłowej. Pierwszymi filmami, które współtworzył w Studiu w Bielsku-Białej, były kreskówki z 1967 roku: „Nasz dziadzio”, „Robocik” i „Reksio”. Realizował dźwięk m.in. do animowanych seriali „Porwanie Baltazara Gąbki” i „Pampalini, łowca zwierząt”, a także do pełnometrażowych filmów rysunkowych, w tym „Wielkiej Podróży Bolka i Lolka” oraz „Porwania w Tutiurlistanie”.

W 2004 roku zrealizował dźwięk do ostatniego filmu w swojej karierze, animacji „...Ergo sum”.

Otokar Balczy był wielkim wielbicielem zabytkowych samochodów. Uczestniczył w rajdach tych pojazdów. Angażował się także w działalność społeczną. W latach 1998-2002 był bielskim radnym. (kor)

Pomnik Reksia w Bielsku-Białej.

Fot. ARC

POGODA

czwartek

piątek

dzień: -5 do -9 °C
noc: -9 do -11 °C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: -4 do -1 °C
noc: -5 do -9 °C
wiatr: 3-7 m/s

Zima nadciągnęła w pełnej krasie

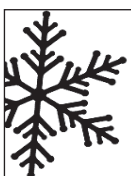
Na niecałe dwa tygodnie przed rozpoczęciem Świąt Bożego Narodzenia na Śląsku Cieszyńskim mamy zimę z prawdziwego zdarzenia. Wczoraj od rana śnieg sypał w całym regionie. Śniegu przybywało najszybciej w górach. Od rana, jak powiedziała nam

Aneta Legierska z Urzędu Gminy w Istebnej, w Trójwsi Beskidzkiej spadło nawet 15 centymetrów białego puchu. – W niektórych ośrodkach narciarskich, gdzie od kilku dni pracują armatki, pokrywa śnieżna dochodzi już do pół metra – dodała.

Narciarze zacierają ręce, kierowcy narzekają na warunki na drogach. Jednych i drugich, oraz innych czytelników, prosimy o nadsyłanie zdjęć z zimy w waszych miejscowościach. Podzielcie się z pozostałymi czytelnikami malowniczymi widokami, za-

śnieżonymi wioskami, pługami przędzierającymi się przez śnieżne zasy. Na zdjęcia, które następnie opublikujemy na naszej stronie internetowej www.glosludu.cz, czekamy pod adresami: admin@glosludu.cz oraz wolff@glosludu.cz. (wot)

REKLAMA

Zaprojektuj święta
wokół stołu

16.12.2012 godz. 11.00-17.00

Dzień otwarty Zamku Cieszyn

Wystawa stołów wigilijnych, Konkurs na Cieszyńskie Ciasteczka, pokaz pieczenia szulek, świąteczne warsztaty, kiermasz prezentów.

Organizator: zamek cieszyn
Partnerzy: EKEBA, HOPON, H. K.
Sponsorzy: zelmor, RGH, castorama

KRÓTKO

JUTRO ZA DARMO

BUKOWIEC (dc) – Kolejny ośrodek narciarski ogłosił rozpoczęcie sezonu. Jutro o godz. 8.00 ruszą wyciągi w „Kempalandzie”. Przez cały pierwszy dzień można będzie jeździć bezpłatnie, później, do 19 grudnia, będą obowiązywać stawki przedsezonowe. Podobnie jak w poprzednich latach, również tej zimy bilety ulgowe będą przysługiwały młodzieży do lat 18.

* * *

15 WYROKÓW?

REGION (kor) – Czeska prokuratora poinformowała, że w najbliższym czasie wystąpi z pierwszymi aktami oskarżenia wobec sprawców niedawnej afery z alkoholem metyloowym, co obejmie na razie około 15 osób. W następstwie nielegalnego wprowadzenia do obrotu zaopatrzonych w markowe etykiety napojów wysokokowych z zawartością metanolu zmarło w Republice Czeskiej od września 38 osób, a kilkadziesiąt doznało ciężkiego zatrucia i trwałego uszczerbku na zdrowiu. Wiadomo, że pierwsze akty oskarżenia dotyczyć będą przeważnie dystrybutorów z okolic Ostrawy i Olomuńca oraz z Przybramia. Krag podejrzanych w aferze metanolowej obejmuje około 70 osób.

* * *

MARIHUANA LEKIEM?

PRAGA (kor) – Izba Poselska Parlamentu Republiki Czeskiej uchwaliła nowelizację prawa o narkotykach, legalizując marihuanę dla celów leczniczych. Jako lek marihuana ma być dostępna w aptekach od 2013 roku. Za nowelizacją głosowało 120 deputowanych ze 154 obecnych na sali. Tylko siedmiu było przeciwnych. Od 1 stycznia przyszłego roku marihuana zniknie z listy substancji zakazanych i trafi do spisu leków. Początkowo będzie się ją importować, najprawdopodobniej z Holandii i z Izraela. Dopiero w roku 2014 ruszą krajowe plantacje konopi indyjskich zakładane pod nadzorem władz.

* * *

DO ROZBIÓRKI

BOGUMIN (kor) – Jeden ze skrzeczonińskich zabytków, tzw. Willa Hořinów, może zostać zburzony. Obiekt stojący w jednej z dzielnic Bogumina został zbudowany w roku 1914 przez wybitnego przedsiębiorcę budowlanego, Richarda Hořina, który na przełomie XIX i XX wieku wbudował w Boguminie wiele ciekawych domów. Niestety, w XXI wieku piękna willa, zaczęła niszczeć, a władze miasta, jak również przedstawiciele firmy Rockwool, która zakupiła obiekt, obawiają się, że budynek mogą zająć bezdomni. – Dlatego wolimy ten obiekt zburzyć – powiedział przedstawiciel firmy Rockwool.

* * *

HISTORIA
WĘGLEM PISANA

HAWIERZÓW (dc) – Miasto otworzyło w tym tygodniu w Domu Towarzystwa „Reneta” stałą ekspozycję pt. „Historia węgla pisanego”. Wystawa opowiada o historii górnictwa miasta. Powstała w ramach projektu transgranicznego, którego partnerem jest polskie Jastrzębie. Na wystawie, która zajmuje 200 metrów kw. Powierzchni, znajdziemy mapy, zdjęcia lotnicze, dokumenty, a także ekspozycje ściśle związane z górnictwem. We wtorek odbył się Dzień Otwarty, godziny zwiedzania zostaną ustalone.

Z kościołami o majątkach

Od Nowego Roku wejdzie w życie ustawa o uregulowaniu spraw majątkowych z kościołami i stowarzyszeniami religijnymi, potocznie nazywana ustawą o restytucjach kościelnych. Zainteresowane instytucje już teraz przygotowują się do jej praktycznej realizacji. – Prowadzimy już rozmowy, na razie z Kościołem katolickim. Rozmawiamy zarówno z Kurią Biskupią diecezji ostrawsko-opawskiej, jak i archidiecezji olomunieckiej, ponieważ nasz urząd zarządza mieniem państwowym również na jej terenie – poinformował redaktora Karol Siwek, dyrektor ostrawskiej filii Urzędu ds. Reprezentowania Państwa w Sprawach Majątkowych.

Siwek zwrócił uwagę na fakt, że największą ilością majątków, których będą dotyczyły restytucje, zarządza przedsiębiorstwo państwowe Lasy RC oraz Fundusz Ziemi. – W obecnej fazie przygotowawczej analizujemy ustawę, ustalamy, jak należy rozumieć jej poszczególne części, dowiadujemy się, czego możemy oczekiwać od Kościoła. Chodzi o to, by uniknąć tych problemów, które da się wyeliminować już teraz, nim zacznie się realizacja ustawy – wyjaśnił dyrektor.

Zwrot majątków kościelnych może dotyczyć m.in. uzdrowiska Karlova Studánka.

Rzecznik diecezji ostrawsko-opawskiej, Pavel Siuda, potwierdził, że Kuria Biskupia w chwili obecnej przygotowuje materiały i dokumenty, niezbędne do złożenia wniosków o zwrot majątków, które po 25 lutym 1948 roku władze komunistyczne skonfiskowały podmiotom kościelnym na jej terenie. Nie chciał przytaczać konkretnych przykładów. – Do czasu, nim zostaną podpisane

umowy o wydaniu mienia przez Fundusz Ziemi, tak, jak wymaga tego ustawa, byłoby nieodpowiedzialne, gdyby Kuria Biskupia sspecyfikowała konkretne nieruchomości – uzasadnił Siuda.

Prawdopodobnie już w najbliższą niedzielę w kościołach diecezji ostrawsko-opawskiej będzie czytany list pasterski biskupa na temat restytucji.

(dc)

W górach ratunek pod 1210

Krótki, łatwy do zapamiętania oraz wspólny dla wszystkich regionów górskich w Republice Czeskiej będzie od najbliższej soboty numer telefonu alarmowego Górskiego Pogotowia Ratunkowego. Pod numer 1210 będą mogli dzwonić turyści, którzy znajdują się w tarapatkach zarówno na Szumawie, jak i w Beskidach.

– Osoba dzwoniąca pod numer

1210 zostanie automatycznie połączona z dyspozytorem najbliższego pogotowia górskiego. Jeżeli osoba ta będzie znajdował się w rejonie poza zasięgiem czeskiej sieci, powinna najpierw wystukać numer kierunkowy +420 – powiedział wczoraj na konferencji prasowej naczelnik Górskiego Pogotowia Ratunkowego RC, Jiří Brožek. Dodał, że numery tele-

fonów alarmowych, które do tej pory funkcjonowały w poszczególnych rejonach górskich, nadal będą czynne. Turyści mogą również z nich korzystać. W Beskidach jest to nr 606 769 010. – Tak czy owak od soboty powinna obowiązywać zasada: Jeżeli nie chcesz, byśmy dotarli do ciebie dopiero dziesięć minut po dwunastej, to dzwoń pod numer +420 1210

– podsumował naczelnik. W całej RC nad bezpieczeństwem narciarzy, snowboardzistów i pieszych będzie czuwał ten zimy 105 ratowników profesjonalnych oraz blisko 400 ochotników pogotowia górskiego. W rejonie Beskidów dyżuruwać będzie łącznie ok. 70 ratowników, w tym 15 zawodowych. Resztę tworzyć będą ochotnicy. (sch)

PYTANIE DO:

GRAŻYNY STANISZEWSKIEJ – działaczki NSZZ „Solidarność” na Podbeskidziu, posłanki na Sejm I, II i III kadencji, senator V kadencji, w latach 2004-2009 posłanki do Parlamentu Europejskiego, dziś radnej Bielska-Białej.

Dzisiaj wspominamy dzień wprowadzenia przez komunistów Stanu Wojennego. Jak pani przeżywała tamten pamiętny dzień z 1981 roku?

Niby wszyscy byliśmy wtedy przygotowani, że może dojdzie do wprowadzenia stanu „wyjątkowego”, bo Konstytucja tylko coś takiego mogła dopuścić, i to tylko w przypadku klęski żywiołowej. A jak tu nazwać „Solidarność” klęską żywiołową? Ale stan wojenny, ogłaszany tylko wtedy, kiedy kraj wchodzi w stan wojny z innymi państwami, w ogóle tu nie pasował. To było na granicy prawa.

W nocy z 12 na 13 grudnia podróżowałam pociągiem nocnym z Warszawy do Bielska-Białej wracałam ze spotkania Klubów Samorządnych Rzeczypospolitej Polskiej, które organizował Jacek Kuroń. A więc pomimo to, że „panowie” przysli po mnie w nocy, nie zastali mnie. Niemniej kiedy przyjechałam, dowiedziałam się, że wprowadzono stan wojenny. Mama zaś opowiedziała mi, że miałam wizytę mundurowych. Zwróciła im uwagę, że jest już późno, i jak będą siedzieć, to niech siedzą, ale ona idzie spać. No i poszli...

Kiedy jednak włączyłam radio,

okazało się, że został wprowadzony stan wojenny. Wysłałam wtedy z domu i próbowałam się schować. Poszłam do siostry, okazało się jednak, że tam też wtedy byli. Wybrałam się zatem do znajomych. Razem z kolegami próbowałam się ukrywać, ale już 13 grudnia nas znaleziono. Nasza gospodyni poszła do kościoła, nawet nas zamknęła, niemniej ubecy nas odkryli. Wyważyli drzwi siekierą, bo nie mieli klucza. Zabrali nas na komendę, nawet namawiali do współpracy. Ale z naszej strony nie było na to zgody. No to były więzienia. Najpierw w Szerokiej, potem w Cieszynie, w

końcu obóz internowanych kobiet w Darłównu. Stamtąd zaś, po miesiącu, do Gołdapii, na litewsko-polskim pograniczu. I tam byłam aż do końca 24 lipca 1981 roku. (kor)

Z partią
po tańsze masło

Partia Sprawy Publiczne, która od afery korupcyjnej Víta Bárty dramatycznie straciła na popularności, przeszła do kontratak. Mieszkańcom przygranicznych regionów Republiki Czeskiej, ale też Pragi czy Brna, zaproponowała bezpłatny udział w wycieczkach po zakupy do Polski i Niemiec. Nazwała je wycieczkami manifestacyjnymi. Mają bowiem przekonać ludzi, że w sąsiednich krajach można kupić wiele rzeczy, zwłaszcza żywność, taniej niż w Czechach. Sprawy Publiczne występują przeciwko podnoszeniu stawki VAT.

W ostatnią sobotę wyruszyły za granicę autobusy z różnych miast Republiki Czeskiej. Wycieczkowiczom z Karwiny, Orłowej i Hawierzowa, którzy udali się do Bielska-Białej, towarzyszyła orłowska posłanka Jana Drastichová. Również w innych grupach obecni byli posłowie, w tym znane postacie – Vít Barta i Michal Babák. Jak można się przekonać, oglądając fotogalerię na stronie internetowej partii, podczas wycieczek nie zabrakło „rekwizytów” partyjnych – uczestnicy otrzymali czapeczki z logo partii oraz reklamówki, do których mogli włożyć swoje zakupy. (dc)

Mniej dymu!

Do roku 2013 o jedną trzecią powinno zmniejszyć się zanieczyszczenie powietrza w województwie morawsko-śląskim. Minister środowiska Tomáš Chalupa, który w poniedziałek obradował z grupą roboczą w Wędrynie, przekonuje, że ma konkretne rozwiązania, które zapewnią osiągnięcie tego celu. Umożliwią to fundusze unijne, a konkretnie program operacyjny przeznaczony na projekty poprawiające jakość powietrza, które będą realizowały duże przedsiębiorstwa przemysłowe. Inwestycje w naszym województwie pochłoną 5,7 mld koron. – Akceptacji doczekało się 26 projektów o łącznej wysokości dotacji 3,4 mld koron, 1,7 mld zainwestują sami przemysłowcy – powie-

dział Chalupa. Na tym nie koniec. Już w przyszłym roku ma zostać ogłoszony kolejny nabór wniosków.

Duża część przyznanych dotacji trafi do Trzyńca. Huta Trzyńska realizuje w nadchodzących trzech latach 11 projektów o łącznej wartości przekraczającej 2 miliardy koron. Niektóre będą realizowane już w najbliższych miesiącach. – Bardzo się cieszę, że udało nam się osiągnąć tak pomyślny wynik. Połowa dotacji dla województwa morawsko-śląskiego powędruje do nas, do Trzyńca. Wierzę, że realizacja zaplanowanych inwestycji ekologicznych przyniesie korzyści całemu regionowi – powiedział Jan Czudek, dyrektor generalny Huty Trzyńskiej. (dc)

ZA NAMI ELIMINACJE W KONKURSIE »PO CIESZYŃSKU PO OBU STRONACH OLZY«

W Ustroniu z gwara »na ty«

Przedsiębiorcy z Karwiny, 2-osobowy zespół „Gizdy” z karwińskiej podstawówki, „Żacy z Gródka” oraz uczniowie z polskich podstawówek w Czeskim Cieszynie i Jabłonkowie reprezentowali Zaolzie w IX edycji Konkursu Gwary „Po cieszyńsku po obu stronach Olzy”, który odbył się w dniach 10-11 grudnia w Ustroniu.

Konkurs, którego organizatorem jest Górnośląski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w Katowicach, Sekcja Ludoznawcza przy ZG PZKO w RC oraz Miejski Dom Kultury „Prażakówka” w Ustroniu, ma na celu kultywowanie gwary, tradycji i kultury ludowej Śląska Cieszyńskiego. – Poziom tegorocznej edycji konkursu oceniam wysoko. Niestety liczba uczestników z naszej części Śląska Cieszyńskiego była bardzo mała. W dodatku młodzieży w wieku gimnazjalnym nie było wcale, a szkoda, ponieważ wszystkim uczestnikom zapewniono transport, poczęstunek, a na laureatów czekają wartościowe nagrody ufundowane m.in. przez Konsulat Generalny RP w Ostrawie – powiedział Leszek Richter, prezes Sekcji Ludoznawczej, członek jury konkursowego.

Pięciosobowa komisja oceniała dzieci i młodzież w pięciu kategoriach: wiek przedszkolny, uczni-

Fot. MAGDALENA ĆMIEL

W konkursie wystartowały m.in. karwińskie przedszkolaki.

wie w wieku 7-13 lat, 14-17 lat, młodzież powyżej 17 lat oraz wieloosobowe inscenizacje obrzędów

i zwyczajów ludowych. W grupie najmłodszych dzieci wystąpiły m.in. karwińskie przedszkolaki. – Do dzi-

siejszego konkursu przygotowaliśmy fragment przedstawienia, które odegraliśmy w ubiegłym roku z okazji

Roku Morcinka. Dzieci uwielbiają gwara i miejscowe legendy. Konkurs znakomicie wpisuje się w cykl zajęć regionalnych, które prowadzimy w naszym przedszkolu. Oparte są o książki Józefa Ondrusza i Gustawa Morcinka – przyznała Elżbieta Gałuszka, kierownik przedszkola w Karwinie. W drugiej kategorii polskie placówki z lewego brzegu Olzy reprezentowali m.in. „Żacy z Gródka”. Humorystyczną inscenizacją „Spotkanie” autorstwa Kazimierza Cieślara uczniowie gróddeckiej podstawówki pokazali, jak wyglądała nauka w szkole sto lat temu. Werdykt jury poznamy 7 stycznia podczas Koncertu Laureatów Konkursu Gwary, który odbędzie się w sali widowiskowej w MDK „Prażakówka” w Ustroniu.

– Fakt, iż w IX edycji konkursu wystartowało w sumie 177 uczestników, cieszy nas bardzo. To duże zainteresowanie daje nam satysfakcję. Fajnie, że młode pokolenie kultywuje gwara i tradycje. Dzieci i młodzież była nie tylko dobrze przygotowana, ale także ubrana w fantastyczne stroje ludowe – powiedziała przewodnicząca jury, Danuta Koenig, naczelnik Wydziału Kultury, Oświaty, Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Ustroń.

MAGDALENA ĆMIEL

ANKIETA

Helena Szkandera, Karolina Heczko

Uczęszczamy do 5. klasy podstawówki w Gródku. Wraz ze swymi kolegami wystąpiliśmy w przedsta-

wieniu „Spotkanie”, które napisał nasz pan dyrektor. Dlatego, że inscenizację odegraliśmy już kilka razy z różnych okazji, występowało nam się dziś bardzo dobrze. Podoba nam

Dawid Haratyk

Jestem uczniem siódmej klasy Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jabłonkowie. W Konkursie Gwary startowałem po raz pierwszy w 4. klasie, ale nie udało mi się odnieść sukcesu. Dlatego postanowiłem spróbować raz jeszcze. Dziś wystąpiłem z tekstem „Przemierzył kłobuk”, który miałem już kiedyś opanowany, dlatego przygotowanie do konkursu nie było dla mnie trudne.

Michał Wojnar

Reprezentuję szkołę podstawową w Karwinie, konkretnie zespół „Gizdy”. Atmosfera na sali była wspaniała, przedstawienia i wiersze w gwara, które obejrzałem, były nieraz bardzo śmieszne. Występ naszego

Zdjęcia: MAGDALENA ĆMIEL

zespołu – mnie i mojej koleżance – oceniam pozytywnie. Lubimy się śmiać, używać gwary i poruszać się na scenie. Tego typu aktywność sprawia nam przyjemność.

»Śląskie« porozumienie

W Szkole Podstawowej nr 25 w Chorzowie, noszącej imię Stanisława Hadyny, zostało we wtorek podpisane porozumienie o współpracy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im Stanisława Hadyny z różnymi instytucjami chcącymi krzewić kulturę muzyczną na Śląsku. Kierownictwo „Śląska” rozmawiało ze szkołami, które noszą imię Hadyny.

Jak mówi dyrektor chorzowskiej szkoły, Bożena Ligocka, dzięki tej współpracy młodzież będzie miała łatwiejszy dostęp do śląskiej kultury. Zespół „Śląsk” wielokrotnie odwiedzał placówkę, w której podpisano porozumienie. W ramach spotkania zespół „Śląsk” oraz rodzina profesora Stanisława Hadyny (m.in. córka Aisza), ofiarowali

szkolnej Izbie Pamięci pamiątki po założycielu zespołu: biurko przy którym pracował, maszynę do pisania i wiele osobistych rzeczy, jak okulary, beret czy zeszyty nutowe.

Na spotkaniu nie zabrakło przedstawicieli polskiej podstawówki im. Stanisława Hadyny z Bystrzycy. – W spotkaniu uczestniczyły wszystkie polskie „hadynówki”, a więc chorzowska z Maciejkowic, nasza bystrzycka, szkoła z Frydka oraz zupełnie nowa: z Piekarskich, która dołączyła do nas przed półtora rokiem – mówi wicedyrektor bystrzyckiej placówki, Renata Gil. – Nasi uczniowie, których wyjechało do Chorzowa aż 35, obejrzyli najpierw koncert edukacyjny „Śląska” w Chorzowskim Centrum

Kultury. Później razem zrobiliśmy sobie pamiątkowe zdjęcie.

Dodajmy, że dyrektor bystrzyckiej „hadynówki”, Roman Wróbel, udał się wczoraj do siedziby „Śląska”, Koszęcina, by podpisać kolejną umowę z szefostwem zespołu. – W przyszłym roku będziemy bowiem obchodzić kilka jubileuszy: 230 lat polskiego szkolnictwa w Bystrzycy, 115 szkoły ludowej, 80 lat wydziałówki, a także 15 lat od nadania szkole imienia patrona, Stanisława Hadyny – wyjaśnia Wróbel. – Staram się zatem uzgodnić, żeby na tej imprezie wystąpił „Śląsk”, jego chór i kapela. Koncert powinien odbyć się w kościele ewangelickim we wrześniu 2013 roku – dodał Wróbel. (kor)

Recytatorzy pokazali klasę

Z drugim i trzecim miejscem zdobytych na Spotkaniach Laureatów Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza dla Polaków z Zagranicy „Kresy 2012” wrócili z Białegostoku uczniowie Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie – Sebastian Garcia N'Dua i Henryk Molin. Sebastian, oprócz zdobycia drugiej lokaty, zdołał zdobyć również sympatie widowni i został laureatem Nagrody Publiczności.

Henryk Molin w klasyfikacji ogólnej uplasował się zaraz za nim, na miejscu trzecim. – Chłopcy bardzo dobrze się spisali, tym bardziej że były to ich pierwsze starty w tym kresowym konkursie – zauważył polonista gimnazjum, Władysław Kubiń, który pomagał chłopcom

przygotować się do konkursu. Sebastianowi podsunął kilka zbiorów poezji współczesnej, z których gimnazjalista wybrał wiersze: „Na przykład” Zbigniewa Jaskuły oraz „Czym jest poezja” Andrzeja Sosnowskiego. Henryk natomiast sięgnął po repertuar bardziej klasyczny: „Nienawiść” Wisławy Szymborskiej oraz „Kaligulę” Zbigniewa Herberta. Przez ostatnie kilka tygodni obaj chłopcy szlifowali warsztat pod okiem polonisty.

Tegoroczny finał „Kresów” w Białymstoku był 21. edycją tego konkursu. Wzięło w nim udział 27 recytatorów z 13 państw, przy czym w eliminacjach odbywających się w poszczególnych krajach wystartowało ponad 2900 uczestników. (sch)

STYCZNIOWY BAL GOROLSKI POD PATRONATEM »GŁOSU LUDU«

Czas szykować kyrpce na bal

Pierwszym balem w nowym roku jest tradycyjnie Bal Gorolski połączony z Przeglądem Kapel Ludowych oraz Zespołów Folklorystycznych w Mostach k. Jabłonkowa. W sobotę 5 stycznia odbędzie się jego 35. edycja. Gorolskie balowanie trwać będzie przez trzy dni – od piątku do niedzieli. Jak zwykle z bogatym programem, dobrym jedzeniem oraz folklorem najwyższej klasy.

Trzydzieści pięć edycji to trzydzieści pięć przetańczonych nocy, cała masa zdartych kyrpców i trzewików, a przede wszystkim długa lista uczestników Przeglądu – zespołów krajowych i zagranicznych, miejscowych i spoza regionu. Na stronie internetowej www.balgorolski.eu można się ich doliczyć 62. Wiele z nich to stali bywalcy. Są jednak także zespoły, których jeszcze w Mostach nie było. Na 35. Balu Gorolskim po raz pierwszy zagrają na przykład „Złate husle” ze słowackiej „Lučnicy” oraz węgierska kapela cygańska z rumuńsko-węgierskiego pogranicza, „Szászcsávás band”.

– Jest to zespół, który sam zapełnia sale koncertowe na wszystkich kontynentach świata. U nas stanowi tylko część programu, choć wypadłoby go zaprosić na całe dwie godziny – przekonuje organizator imprezy, Andrzej Niedoba z zespołu „Górole”. Dodaje, że muzykanci, którzy znają się na rzeczy, już teraz na mosteckim Przegląd garną się drzwiami i oknami właśnie ze względu na słynny, charakterystyczny „Szászcsávás band”.

Andrzej Niedoba kręci się przy organizacji Bali Gorolskich od samego początku. – Koncepcja od początku jest taka sama. Myślą przewodnią Balu i Przeglądu jest łączenie i integracja regionów góralskich oraz zachęcanie młodych ludzi do kultury folkloru tej ziemi oraz kształtowania w nich pozytywnego stosunku do kultury ojców – mówi Niedoba. Jak sam zauważa, to się udaje. Przejawem owego przywiąza-

Fot. MAGDALENA CMIEL

Bal Gorolski to zawsze gwarancja wymienionej zabawy.

nia do tradycji jest „moda” na własny strój ludowy. – Na Balu Gorolskim zawsze obowiązywał strój ludowy. Dawniej stroje pożyczano, m.in. od zespołów. Teraz coraz więcej ludzi chce mieć własny strój. A Bal Gorolski jest jedną z okazji, żeby go włożyć – stwierdza.

Tak samo długą tradycję jak Bal i Przegląd Kapel Ludowych mają seminaria naukowe, które organizowane są przy ich okazji. Tegoroczne piątkowe seminarium zatytułowano „Czyrpkoci i inne naczynia sałaś-

nicze”. – Czyrpkoci to naczynie do nabierania, czerpania, w swojej archaicznej formie wykonane z pnia drzewa – wyjaśnia A. Niedoba. Podczas seminarium można będzie obejrzeć oryginalne czyrpkoci z Beskidów i Podhala. Wiele bogato zdobionych przywiezie sam wykładowca, Lubomir Tatarka Čalamacha, który obok produkcji ludowych instrumentów muzycznych zajmuje się wyrobem czyrpkoci – z różnymi rączkami, oryginalnych i niepowtarzalnych. Drugi temat, który zostanie przy-

bliżony uczestnikom seminaryjnego spotkania w Drzewiönce „Na Fojstwu”, dotyczyć będzie projektu tradycyjnej wędrowki przez Karpaty ze stadem liczącym 300 owiec, który będzie realizowany od maja do września przyszłego roku na trasie o długości 1400 km i na terenie pięciu krajów.

35. gorolski balowanie zakończą niedzielne „Posiady przy muzyce”. Te organizowane są głównie dla tych, którzy nie byli na Balu, a chcieliby też posłuchać dobrego góralskiego

WYGRAJ BILETY

Zespół „Górole” przy współpracy z naszą redakcją postanowił ufundować dla pary naszych Czytelników dwa bilety z kolacją na Przegląd i Bal Gorolski. Otrzyma je ta para, która odpowie poprawnie na proste pytanie konkursowe: „Która edycja Przeglądu przypada na 2013 rok?”.

Zwycięska para zostanie wylosowana spośród autorów poprawnych odpowiedzi nadesłanych do redakcji „Głosu Ludu”, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn lub na adres e-mailowy: beata.schonwald@glosludu.cz, w terminie do 19 grudnia br.

Bilety na Bal Gorolski można nabyć już teraz. Przesprzedaz prowadzi Drzewiönka GOTIC w Mostach k. Jabłonkowa, kontaktować się z nią można pod nr tel. +420 558 341 586. Cena biletu z rezerwacją miejsca na Przegląd oraz Bal łącznie z kolacją wynosi 350 koron, bilet na Przegląd oraz Bal łącznie z kolacją kosztuje 250 koron, natomiast bilety na sam Przegląd będą do nabycia na miejscu w cenie 100 koron. (sch)

grania. Będą mieli taką okazję w niedzielę 6 stycznia w mosteckim Hotelu „Grün” w godz. 13-20.

BEATA SCHÖNWALD

Sumienie mieszka w sercu

Zdolność rozsądzania między dobrem a złem, moralna kontrola zachowań, pojednanie i przebaczenie – to tylko niektóre z kwestii ostatniego spotkania Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego. Wykładem o sumieniu ks. Piotr Nawarowski z Bogumina zamknął tegoroczny semestr MUR-u. Stuchacze przyznali, że temat był trudny, ale dający wiele do myślenia...

Jest już tradycją, że w pierwszy czwartek miesiąca aulę Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszynie zapełniają słuchacze Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego. Grudniowe posiedzenie przypadło w czasie adwentu i Mikołaja, przede wszystkim jednak stanowiło kłamię wszystkich, tegorocznych spotkań. Dlatego – jak przyznała Danuta Chwajol, prezes MUR-u – tematyka również musiała być wyjątkowa.

– Sumienie to wewnętrzny głos składający człowieka do czynienia dobra i unikania zła – mówiła. – To właśnie ten głos powinien podpowiadać jak samemu żyć mądrze i ulepszać świat wokół siebie. Myślę, że to doskonały moment, aby zastanowić się nad tym każdy z nas. Mam nadzieję, że wykład stanie się jedynie małą podpowiedzią i zachętą do osobistych rozważań.

Święty Mikołaj nie zapomniał o słuchaczach i podarował im przypowieść „O dwóch nieposłusznych braciach” – pouczającą historię o nawróceniu błądzących. „Dlaczego mamy za złe odnalezioną owieczkę, że wróciła i angażuje się bardziej od nas? Chyba dlatego, że jej los jest nam obojętny lub boli nas, że nas prześcignęła (...). Ważne jest to, aby w odpowiednim momencie się zreflektować i podnieść z upadku” – brzmiała jedna z mądrości.

Otwierając program kulturalny, przed publicznością stanęła „Ta

grupa”, pod batutą Krystyny Suszki. Chórek sześciu pań i czterech panów brawurowo wykonał rozrywkowe kompozycje a capella. Artystycznym ukoronowaniem był występ Klemensa Słowiozka – wybitnego śpiewaka operowego ze Stonawy. Swoim charakterystycznym barytonem zaśpiewał trzy solowe partie: po czesku, włosku i polsku. Artyście towarzyszyła pianistka Wanda Miech. A gdy umilkły brawa, przed słuchaczami stanął ksiądz dr Piotr Nawarowski – absolwent Uniwersytetu Opolskiego, od wielu lat zajmujący się duchową

interpretacją Biblii. Obecnie duchowny pełni posługę w parafii w Boguminiu.

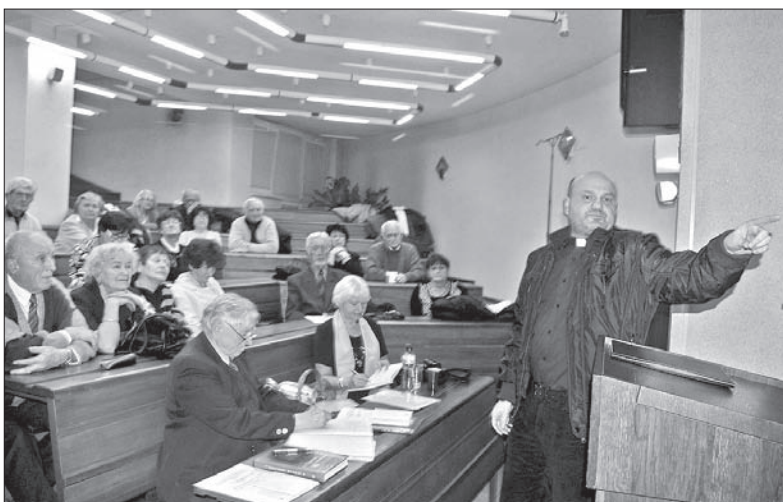
– Sumienie to intuicyjna zdolność, dzięki której człowiek jest w stanie osądzić wartość czynów, zarówno już dokonanych, jak i przyszłych – mówił. – Jest to nie tyle wiedza teoretyczna o dobru i złu, co praktyczna umiejętność stwierdzenia, że coś było, jest lub będzie dobre, albo złe. Mieszkaniem sumienia jest serce człowieka, jego dusza.

Celem wykładu było powiązanie trzech aspektów sumienia: biblijnego, duchowego i społecznego. Oczywiście jest, że powinniśmy się nim posługiwać na co dzień, dokonując małych i dużych wyborów. To właśnie ono wyróżnia człowieka spośród innych stworzeń. Skąd jednak sumienie „wie”, co jest dobre, a co niemoralne? Kiedy nasz wewnętrzny głos funkcjonuje dobrze, a kiedy niewłaściwie? Jakie są przyczyny „słabości” sumienia? I dlaczego czasem ludzkie oceny tak bardzo różnią się między sobą? Studenci MUR-u usłyszeli kilka ponadczasowych, uniwersalnych prawd. Bo wszak wiadomo, że ludzkie sumienie nie jest samo w sobie doskonałe, niezmiennie i nieomylnie. Tak naprawdę rozwija się wraz z człowiekiem: z jednej strony ma w sobie „iskrę Bożą”, z

drugiej podlega nieustannemu kształtowaniu.

– Jest jak cenny, szlachetny diament, który wymaga umiejętnego szlifowania, by nabrać prawdziwej wartości – mówił ksiądz Nawarowski. – Kto w swoim życiu będzie dobrze kształtował własne sumienie i konsekwentnie kierował się jego głosem, może mieć gwarancję, że nie zbłądzi.

O tym, że konsekwencje złych wyborów często pozostawiają trwałe ślady, nikogo nie trzeba przekonywać. Czy zatem można uniknąć błędów? Konkluzją wykładu było przesłanie zachęcające do samodoskonalenia: podjęcia pracy nad własnym charakterem, rozwijania osobistej dojrzałości, spojrzenia w głąb siebie, ale też otwarcia się na innych. Naprawmy nasz stosunek do Boga, uleczmy relacje z innymi ludźmi, uregulujmy własne sprawy, poukładajmy wewnętrzny świat naszych pragnień i potrzeb. Wszystko to będzie w istocie formowaniem sumienia. Dobrym czasem na podjęcie takich działań jest adwent i zbliżające się Święta Bożego Narodzenia. Może więc, w ramach przedświątecznych porządków, warto wspomnieć przesłanie księdza Nawarowskiego, znaleźć wolną chwilę i... zrobić – choćby krótki – rachunek sumienia? (mop)

Fot. BEATA TYRNA

Słowa księdza Piotra Nawarowskiego idealnie wpasowują się w czas adwentu i zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia.

GŁOSIK

Same niespodzianki w Żukowie

Na pewno każdy z was wie, co to jest Kinder Niespodzianka. Pewnie też macie w domu przynajmniej kilka zabawek, które kryją się w tych znanych na całym świecie czekoladowych jajkach. Założę się jednak, że nie macie ich aż tyle, co pani Barbara Ližičková z Žukowa Dolnego, która zbiera Kinder Niespodzianki od ponad 20 lat.

Fot. MAREK SANTARIUS

Wystawa cieszyła się dużym zainteresowaniem, szczególnie wśród dzieci.

Żukowskie Miejsce Koło PZKO postanowiło pokazać jej kolekcję na specjalnej wystawie. Umieszczono ją w ubiegły piątek w Domu PZKO.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Do przedszkolaków z sibickiego przedszkola przyszedł w czasie zwiedzania wystawy św. Mikołaj.

W specjalnych gablotach znalazła się duża część zbiorów pani Barbary – małe, ręcznie malowane figurki z różnych serii tematycznych. Można było zobaczyć smerfy, krasnala, hipopotamy, Myszkę Miki, Kaczora Donalda i wiele innych zwierzątek oraz postaci znanych wam z bajek.

Właścicielka tej imponującej kolekcji ma ich w sumie około 800, czyli 80 serii, zawierających przeważnie po 10 zabawek. Pani Barbara zdradziła nam, że te piękne figurki zbiera z pasją już od dawna, kupując je także za granicą. Jej kinder-zabawki przyjechały na przykład z Niemiec, Włoch, Austrii, a nawet z Japonii czy innych odległych krajów. Niektóre przywozi z urlopu, inne kupuje przez internet.

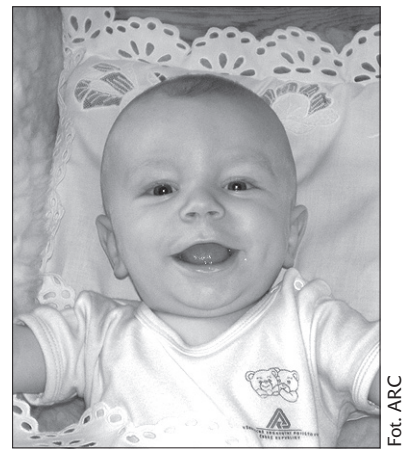
Tę ciekawą wystawę przyszły w piątek obejrzeć dzieci z polskiej szkoły i przedszkola w Sibicy. 7 grudnia w kilku grupach przyjechali wraz z nauczycielkami do żukowskiego Domu PZKO. Czekali tam na nich jeszcze inne atrakcje. W końcu dzień wcześniej były mikołajki. Do uczniów z sibickiej podstawówki św. Mikołaj przyszedł dzień wcześniej, ale przedszkolaki musiały poczekać do piątku. Mikołaj rozdał im prezenty właśnie w domu PZKO w Żukowie, a dzieci nie zapomniały odwdziżyć mu się piosenką. (ep)

WITAMY

Radek Rybár urodził się 8 maja 2012 roku w Trzyńcu. Ważył 3550 gram i mierzył 51 cm. Jego rodzicami są Ewa i Jiří Rybárowie z Mostów koło Jablonkova (panieńskie nazwisko pani Ewy to Niedoba, a pochodzi ona z Trzyńca). W domu czekał na braciszka trzyletni Danielek.

Zdjęcie chłopca przysłała nam do redakcji jego babcia, Helena Niedoba. Jak napisała, trochę pomagała rodzicom przy wyborze imienia dla dziecka. Zdradziła nam również, że imię Radek bardzo do niego pasuje, ponieważ chłopiec jest radosnym i uśmiechniętym dzieckiem.

Radek to imię pochodzenia słowiańskiego, oznacza „cieszy się” lub „szczęśliwy”. Innym wariantem jest

Fot. ARC

polskie imię Radosław, z drugim członem (-sław) oznaczającym sławę. Radek obchodzi imieniny 21 marca. (ep)

GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA

DZIEŃ DLA KLASY

23 listopada odbył się u nas „Dzień dla klasy”. Czytaliśmy książkę pod tytułem „Łysek z pokładu Idy”, a potem pisaliśmy z tego test. Następnie poszliśmy do biblioteki w Trzyńcu na Tarasie. Mieliśmy okazję zwiedzić dwa oddziały. Podzielił się

i składaliśmy pantofle. W kuchni lałiśmy wosk, a w piwnicy gnietliśmy kartkę, a z cieni wychodziły nam różne przedmioty. Na ostatnim stanowisku obliczaliśmy swój numer z daty urodzenia. Pani nauczycielka miała na karteczce zapisane, co oznacza dany numer. I tak na przykład: 7-bogactwo,

Fot. ARC

Przedszkolaki z Trzyńca-Tarasu w czasie przedświątecznych warsztatów.

na trzy grupy, każda miała jakieś zadanie do wykonania.

Klasa 6, PSP 1 Trzyńce

POPOŁUDNIE W KARWINIE

W piątek 30 listopada odbyło się w naszej szkole andrzejkowo-katarzynkowe popołudnie dla uczniów klas 1-5. Podzielił się na grupy wg kolorów wybranych cukierków i chodziliśmy po stanowiskach. Było siedem grup. Na pierwszym stanowisku obieraliśmy jabłka – jaką literę przypominała skórka, na taką zaczynało się imię naszego przyszłego męża lub żony. Na drugim stanowisku pokonywaliśmy tor przeszkód. W świetlicy, czyli na trzecim stanowisku, składaliśmy łódki z papieru. Potem odwiedziliśmy klasę 5, gdzie dziubaliśmy w serduszka

9-daleka podróż, 2-mały podarunek, 3-przygody.

Agata i Aneta Morawcove oraz Sabina Nesét, PSP Karwina

WARSZTATY W PRZEDSZKOLU

Przesyłam zdjęcie z popołudniowych warsztatów w naszym przedszkolu w Trzyńcu-Tarasie. Dzieci razem ze swoimi mamusiami, tatusiami oraz babciami bardzo pilnie pracowały i tworzyły wieńce adwentowe, świąteczne stroiki, malowały lukrem pierniczki. W tej chwili przygotowują program przedświąteczny, na który serdecznie zapraszają swoich najbliższych właśnie dziś do Domu PZKO Adama Wawrosza.

Anna Kajzarowa, kierowniczka przedszkola

Fot. ARC

Karwińskie dzieci na lodowisku w centrum Frysztatu.

CZWARTEK 13 grudnia

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 8.30 Świat Małej Księżniczki 8.45 Tomek i przyjaciele 9.00 Natura w Jedyńce - Oceany 10.00 My Wy Oni 10.35 Plebania (s.) 11.05 Moda na sukces (s.) 11.30 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Natura w Jedyńce - Oceany 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami (s.) 15.00 Wiadomości 15.25 W słońcu i w deszczu 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.50 Klan (s.) 18.20 Wszystko przed nami (s.) 18.45 Galeria (s.) 19.10 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.10 Droga do Rio - Kronika 20.30 Ojciec Mateusz (s.) 21.25 Sprawa dla reportera 22.15 Elżbieta Jaworowicz. Tak było - tak jest 22.35 Operacja Zycie (s.) 23.10 Gry wojenne.

TVP 2

6.30 Kopciuszek 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Rodzinka.pl (s.) 11.55 Pozyteczni.pl 12.35 Postaw na milion 13.30 Barwy szczęścia (s.) 14.05 Świat bez tajemnic 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.10 Dr House (s.) 18.00 Panorama 18.30 Sport Telegram 18.50 Biegi narciarskie: Puchar Świata w Canmore - 10 km kobiet techniką klasyczną 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Dr House (s.) 22.25 Felieton Kocham Kino 0.50 Świat bez tajemnic - Kołysanka z Phnom Penh.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.00 Serwis Info 7.45 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.00 Serwis Info 9.10 Gość poranka 9.20 Info Poranek 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.30 Serwis Info 10.45 Gość poranka 12.20 Biznes 12.30 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 15.15 Rozmowa dnia 15.30 Serwis Info 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Info 22.30 Jan Pospieszalski - Bliżej 23.15 Info Dziennik 23.45 Sportowy Wieczór 23.55 Reportaż TVP Info - Bracia drukarze 0.15 Lekarze z Mount Everest 1.25 Infoexpress.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 8.00 Pinky i Mózg 8.30 Gang Misia Yogi 9.00 Czarodziejki 3 (s.) 10.00 Dopóki śmierć nas nie rozłączy 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Małanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Titanic

(film USA) 22.05 Trick 0.00 Komisarz Rozen.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) 9.25 Północ i Południe (s.) 10.20 Wszystko-party 11.05 List do Ciebie 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 StarDance 14.05 Bananowe rybki 14.30 Pr. rozrywkowy 15.35 Śladami gwiazd 16.05 Podróżomania 16.30 AZ kwiz 16.55 Nie wahaj i kręć! 17.20 Auto Moto Rewia 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadania filmowe 21.00 Wypadek (film) 21.35 Pr. dyskusyjny M. Jilkowej 22.25 Numer alarmowy 22.50 Kobieta w klatce 23.55 Mambo italiano (film) 1.25 Ślady, fakty, tajemnice.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Magazyn folklorystyczny 9.30 Zaginione adresy 9.55 Mity i fakty historii 10.45 Wędrowni w poszukiwaniu wina 11.15 Praga - miasto wież 11.35 Ta nasza kapela 12.00 Prezydentowanie 13.00 Natura bez granic 13.30 Czas w cieniu piramid 14.00 Chcesz je? 14.05 Magazyn religijny 14.30 Mortadela (film) 16.00 Poradnik medyczny 16.10 Medycyna XXI wieku 16.30 Klucz 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Weekendowcy (s.) 19.25 Niesamowite historie (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Obcy w otchłaniach 20.55 Stąd - dotąd 21.15 Najszczęśliwszy dzień Anny Mečiarovej 21.40 Pr. rozrywkowy 22.00 Rzym (s.) 23.00 Byłem tam wtedy 23.55 Anioły w Ameryce 0.50 Półmrok.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.50 Billy Madison (film) 11.45 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Straż przybrzeżna (s.) 13.30 Poszukiwani (s.) 14.30 Bez śladu (s.) 15.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 Agenci NCIS (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 21.40 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.40 Nocne wiadomości 23.20 Synowie mafii (film) 1.15 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.).

PRIMA

6.00 Wiadomości 7.10 Nowe gliny (s.) 8.15 Pan Złota Rączka (s.) 9.00 M.A.S.H. (s.) 9.30 Nakryto do stołu! 10.20 Diagnoza morderstwo (s.) 11.20 Schimanski (film) 13.15 Castle (s.) 14.10 Komisarz Rex (s.) 15.10 Strażnik Teksasu (s.) 16.05 Skrzydła nadziei (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 VIP Nakryto do stołu! 21.40 Galeria handlowa (s.) 22.55 Rizzoli & Isles (s.) 23.55 Firma (s.) 0.50 Żywe trupy (s.).

PIĄTEK 14 grudnia

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 8.30 Opowiedz nam coś Miłu - Bulwonos pirat 8.40 Tata Lew - Magiczne pudełko 9.00 Natura w Jedyńce - Oceany 10.00 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 10.30 Plebania (s.) 11.00 Moda na sukces (s.) 11.30 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 To się oplaca 12.50 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 13.00 Weekendowy magazyn filmowy 13.30 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami (s.) 15.00 Wiadomości 15.25 Sprawa dla reportera 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Piłka nożna: Macedonia - Polska 18.00 Teleexpress 18.15 Piłka nożna: Macedonia - Polska 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Ratusz 22.20 Templariusze - Miłość i Krew 0.05 Paweł VI.

TVP 2

5.55 Kopciuszek 7.05 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.40 Rodzinka.pl (s.) 11.50 Makłowicz w podróży: Trentino - Alto Adige 12.25 Sztuka życia 12.50 Noc w galerii 13.35 Barwy szczęścia (s.) 14.15 XVI Festiwal Kabaretu Koszalin 2010 15.05 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.16 Poziom 2.0 17.05 Dr House (s.) 18.00 Panorama 18.35 Sport Telegram 18.50 Jeden z dziesięciu 19.30 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Rodzinka.pl (s.) 21.45 Kino na maksa - Zabójczy numer 23.45 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 0.40 Callas i Onassis.

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.30 Serwis Info 7.45 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.00 Serwis Info Poranek 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.10 Gość poranka 9.20 Info Poranek 9.30 Serwis Info 9.45 Info Poranek 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.30 Serwis Info 10.45 Gość poranka 11.30 Serwis Info 12.20 Biznes 14.10 Raport z Polski 14.30 Serwis Info 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Forum 21.05 Telekurier 21.30 Serwis Info 21.45 Pasma lokalne 22.18 Serwis Info 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.30 Przekręt Madoffa.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 2 8.00 Pinky i Mózg 2 8.30 Sylwester i Tweety na tropie 9.00 Czarodziejki 3 (s.) 10.00 Dopóki śmierć nas nie rozłączy (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Małanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.20 Sport 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Eragon (film USA) 22.15 Zdarzenie 0.00 Patton (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Dookoła świata z Willim Fogiem (s. anim.) 9.30 Dynastia Noaków (s.) 10.25 Historie sław 11.20 Reporterzy TVC 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.05 Bananowe rybki 14.30 Pr. rozrywkowy 15.35 Śladami gwiazd 16.05 Mieszkać to zabawa 16.30 AZ kwiz - wyd. spec. 17.00 Mała farma 17.30 Czarne owce 17.55 Pogoda w Europie 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55

Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadaj (s.) 20.55 13. komnata T. Boučkovej 21.25 Wszystko-party 22.05 Program rozrywkowy 23.05 Policja kryminalna Paryż (s.) 23.55 Miasto kocic (s.) 0.15 Jak mieć ciało doskonałe.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Dołącz do nas 9.10 Nie poddawaj się 9.30 Architektura 9.55 Dlaczego bieda? 10.55 Historie przedmiotów 11.20 Kolory życia 12.15 Chcesz mnie? 12.30 Film o filmie „Kozia historia z serem” 12.45 Sisyfos 13.00 Na pływalni z J.B. Špidlenem 13.30 Jak się żyje na czeskim świnobiciu 13.45 Królestwo natury 14.10 Wybrzeże Morza Północnego 14.55 Przygody nauki i techniki 15.40 Katastrofy lotnicze 16.30 W objęciu dalajlamy 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Weekendowcy (s.) 19.25 Niesamowite historie (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Cudowna planeta: Niewidzialny leopold 21.00 Kosmos: Obce planety 21.45 Film Socjalizm (film) 23.25 TVC Live: Feści i Nedvědi w Lucernie 0.15 Q(mag.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.50 Córka Mikołaja II: Niepewna Gwiazdka (film) 11.45 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.30 Straż przybrzeżna (s.) 13.30 Poszukiwani (s.) 14.30 Bez śladu (s.) 15.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Agenci NCIS (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Miss Agent (film) 22.40 Gliniarz z Beverly Hills II (film) 0.40 Rękami i nogami (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości 7.10 Nowe gliny (s.) 8.15 Pan Złota Rączka (s.) 9.00 M.A.S.H. (s.) 9.30 Nakryto do stołu! 10.20 Diagnoza morderstwo (s.) 11.20 Schimanski: Zbrodnia i kara (film) 13.15 Castle (s.) 14.10 Komisarz Rex (s.) 15.10 Strażnik Teksasu (s.) 16.05 Na skrzydłach miłości (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 Wciąż ją kocham (film) 22.20 Show Jana Krausa 23.25 Cienka czerwona linia (film) 2.50 Dzwoni do jasnowidza.

KALKULATOR PALIWOWY
Ceny paliw na stacjach z dnia 12. 12. 2012

Bielsko-Biała, CH Auchan

E95 5,31 zł

ON 5,41 zł

LPG 2,69 zł

Cieszyn, Statoil

E95 5,54 zł

ON 5,68 zł

LPG 2,77 zł

Cieszyn, Neste

E95 5,49 zł

ON 5,62 zł

Zebrzydowice, Orlen

E95 5,43 zł

ON 5,49 zł

LPG 2,69 zł

Czeski Cieszyn, Shell

E95 36,20 kc

ON 36,20 kc (szyfr)

TV POLONIA

PIĄTEK 14 grudnia

6.10 Warto kochać 7.00 Ekumeniczna Wola 7.25 Powrót do Wiklinowej Zatok 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Dwie strony medalu (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.25 Polonia w Komie 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.45 Videoteka - 60 hitów na 60 lat! 14.20 Obława 15.20 Złotopolscy (s.) 15.55 Hala odlotów 16.50 Dwie strony medalu (s.) 17.15 Polonia w Komie 17.25 31. Wieczory Humoru i Satyry Lidzbark 2010 17.55 Poziom 2.0 18.55 Ex Libris 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Na dobre i na złe (s.) 21.45 Polonia w Komie 22.00 Polonia 24 22.45 Uwaga - Premiera! - Wszystko co kocham 0.45 Dwie strony medalu (s.).

SOBOTA 15 grudnia

6.35 Złotopolscy (s.) 8.55 Polonia 24 9.40 Hotel Pod Żyrąfą i Nosorożcem (s.) 10.35 Załoga Eko 11.05 Cztorej pancerni i pies (s.) 12.10 Pamiętaj o mnie 12.30 Polonia w Komie: Serbia - Michał Anioł 12.40 Ojciec Mateusz (s.) 13.30 Makłowicz w podróży - Rumunia 14.00 Na dobre i na złe (s.) 15.00 11. Przystanek Woodstock 2005 - Pogodno 15.55 Kulturalni PL 17.00 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 17.30 Teleexpress 17.55 M jak miłość (s.) 18.50 XVII Festiwal Kabaretu Koszalin - Bitwa na czary 2011 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.45 Czas honoru 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 Polonia 24 22.30 Kino Mistrzów - Rewizyta 0.15 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka.

NIEDZIELA 16 grudnia

6.00 Galeria (s.) 6.55 Wszystko przed nami (s.) 7.50 Dwie strony medalu (s.) 8.25 Polonia 24 9.00 Trzy Szalone Zera 9.30 Ziarno 10.05 Stawka większa niż życie 11.10 Blaski i wrzaski 11.35 Pamiętaj o mnie 11.55 Ślady 12.45 Pod Tatrami 13.00 Transmisja Mszy Świętej - z kościoła pw. św. Andrzeja Apostoła w Brodach Poznańskich 14.20 Pod dachami Paryża 15.20 Okrasa łamie przepisy - Pstrąg 15.50 Dzika Polska - Bogatsze życie 16.20 Skarby nieodkryte 16.50 Salon Polonii 17.30 Teleexpress 17.50 M jak miłość (s.) 18.45 Videoteka - 60 hitów na 60 lat! 19.10 Nie ma jak Polska - Opolskie 19.40 Dobranocka 20.00 Wiadomości, sport, pogoda 20.45 Siła wyższa 21.40 Pamiętaj o mnie 22.00 Tygodnik.pl 22.30 Pogoda.pl 22.45 Tour de Maryla - Viva Italia 23.50 Salon Polonii 0.25 Blaski i wrzaski 0.50 M jak miłość (s.).

PONIEDZIAŁEK 17 grudnia

6.10 11. Przystanek Woodstock 2005 - Pogodno 7.05 Z archiwum FilMOTEKI Narodowej 7.25 Pierścień i Róża 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Pogoda.pl 11.00 Tygodnik.pl 11.35 Galeria (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.25 Polonia w Komie 12.35 Wiadomości 12.50 Siła wyższa (s.) 13.45 Salon Polonii 14.25 Bibuła - odc. 3 Papierowa amunicja 14.55 Jak to działa - Roboty 15.35 Złotopolscy (s.) 16.05 Naszaarmia.pl 16.30 Cafe Historia - Czy mamy w Polsce Donatella? 16.50 Galeria (s.) 17.20 Polonia w Komie 17.30 Teleexpress 17.50 Z archiwum FilMOTEKI Narodowej 18.10 Dzika Polska - Bogatsze życie - Żywy relikw mokrądeł 18.45 Skarby nieodkryte 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości, sport, pogoda 20.50 Londyńczyk II (s.) 21.45 Polonia w Komie 22.00 Polonia 24 22.45 Tygodnik Gospodarczy 23.20 Tomasz Lis na żywo 0.20 Naszaarmia.pl.

KALKULATOR WALUTOWY					
Kursy walut w kantorach z dnia 12. 12. 2012					
Cieszyn, ul. Zamkowa			Bielsko-Biała, CH Auchan		
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż	
CZK	0,161	0,163	0,158	0,164	
EUR	4,080	4,120	4,040	4,140	
USD	3,130	3,220	3,100	3,200	
Czeski Cieszyn, dworzec					
	kupno	sprzedaż			
PLN		6,10		6,25	
EUR		25,00		25,50	
USD		19,20		19,80	(szyfr)

ZYCZENIA

*Szczęścia, zdrowia, pomysłności
do najpóźniejszej starości,
błogosławieństwa Bożego
i wszystkiego najlepszego.*

Dnia 13. 12. 2012 obchodzi swój zacy jubileusz życiowy
pani HELENA MIKSZAN
z Karwiny-Solcy, ostatnio zamieszkała w Hawierzowie. Z
tej okazji dużo zdrowia, 100 lat życia oraz wszelkiej po-
myślności w dalszym życiu życzą szwagierka Emilia oraz Wiesław i Stani-
sław z rodzinami. RK-235

W szczególnym dniu urodzin

inż. DANCE KONEČNEJ

zamieszkałej w Stanisławicach życzenia spełnienia ma-
rzeń, uśmiechu na twarzy, samych radosnych dni i pocie-
chy ze swych dziątek przesyłają Potkowie i Witek. RK-231

WSPOMNIENIA

Dnia 13. 12. 2012 nasz Mąż, Ojciec, Teść i Dziadek

śp. RUDOLF GRADEK

obchodziłby swoje 100. urodziny. Niestety w listopadzie
minęła 15. rocznica Jego śmierci. Nie zapominamy – ro-
dzina Gradków. GL-711

Dnia 13 grudnia br. mija 30. rocznica śmierci naszego Ojca

śp. FRANCISZKA MATLOCHA

z Jabłonkowa. Wspominają córki z rodzinami i dziękują wszystkim, którzy
poświęcą Mu również kilka chwil wspomnień. GL-779

Dnia 14. 12. 2012 minie czwarta rocznica śmierci nasze-
go Kochanego

śp. PETRA KLUSA

z Orłowej-Lutyni. To prawda, że czas goi rany i leczy zła-
mane serca, lecz wspomnień o wspaiałym Tacie, Mężu,
Bracie, Wujku, Zięciu, Szwagrze i Przyjacielu nie zdoła
nam odebrać. Wspomnijcie Go razem z nami. Najbliżsi.
AD-133

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Hobit – Niezwykła podróż (13, godz. 00.01, 14, godz. 17.15); Skyfall (13, 14, godz. 19.30); Svatá čtveřice (13, 14, godz. 17.00); Pamiěť absolutna (14, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** U2 (12, godz. 20.00); Hobit – Niezwykła podróż (13, 14, godz. 17.00, 20.00); Ralph Demolka (14, godz. 15.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Hobit – Niezwykła podróż (13, 14, godz. 17.00); Anna Karenina (13, 14, godz. 20.00); **BYSTRZYCA:** Hamlet robi interesy (14, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast:** Dinomama (13, godz. 14.30, 16.15, 18.15); Renifer Niko ratuje brata (14, godz. 15.00, 16.45).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, sobota godz. 17.30, Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

HAWIERZÓW-SUCHA – Połączone Kluby Młodych przy MK PZKO Hawierzów-Sucha zapraszają na II Przedsylwestrowkę. Spotykamy się 28. 12. o godz. 17.00 w świetlicy PZKO. Zgłoszenia i miejscówki w cenie 150 kc od osoby do nabycia u przewodniczącej Klubu Młodych, Łucji Zotyki (LucieZotyková@seznam.cz), w terminie do

20. 12. Szczegóły do ustalenia pocztą elektroniczną pod powyższym adresem internetowym.

KARWINA-FRYSZTAT – Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków Koła na tradycyjną Wigilię, która odbędzie się w czwartek 13. 12. o godz. 16.00 w Domu PZKO. W programie wystąpią chóry „Hejnał-Echo” i „Kalina”. Na miejscu będą do nabycia bilety na 1. Reprezentacyjny Bal Polski, który odbędzie się 1. 2. w Domu Przyjaźni we Frysztatcie. Na miejscu można także zakupić „Kalendarz Śląski 2013”.

KARWINA-STARE MIASTO – MK PZKO zaprasza wszystkich członków i sympatyków na walne zebranie połączone z Wigilią w niedzielę 16. 12. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

LUTYNIA DOLNA – Społecz-

ność szkolna Szkoły Podstawowej i Przedszkola zaprasza na wspólną wigilię pt. „A słowo ciałem się stało” 14. 12. o godz. 16.00 do Domu Kultury w Lutyni Dolnej.

ŁOMNA DOLNA – MK PZKO oraz PSP zapraszają na Wigilię, która odbędzie się 16. 12. o godz. 15.30 w Domu PZKO.

OFERTY

ANTYKI KUPIEĆ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-691

KONCERTY

CZ. CIESZYN – Uczniowie i na-

uczyciele Gimnazjum Polskiego zapraszają na tradycyjny Koncert Świąteczny w czwartek 20. 12. o godz. 16.00 w kościele Na Niwach w Cz. Cieszynie.

TRZYNIEC – Zapraszamy na sobotni Koncert Świąteczny 15. 12. o godz. 16.30 w DK „Trisia” w Trzyńcu. Przeprowadź biletów: Sekretariat ZG PZKO lub DK „Trisia”.

PZS „HUTNIK” – Zapraszamy na Koncert świąteczny w niedzielę 16. 12. o godz. 15.00 do kościoła św. Michała do Pragi-Jircharze.

WYSTAWY

MUZEUUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 20. 12. wystawa pt. „Mionszcz”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 31. 1. wystawa pt. „Zas radości – stajenki z okolicy Kysuc”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariański 14:** do 28. 2.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz
- W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (na parterze), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztatcie (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Tel.: 596 312 477; e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki Rodzinnej” należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

2013 wystawa „Jabłonkowski przesmyk – brama do Śląska”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30. ▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 31. 1. 2013 wystawa pt. „Następny, proszę!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i terażniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

CIESZYN, Rynek: do 31. 12. wystawa plenerowa pt. „Zaolzie teraz”. **MUZEUUM DRUKARSTWA, Galeria „Przystanek Grafika”, Głęboka 50, Cieszyn:** do 31. 12. wystawa „Ryszard Bandosz – Ekslibrisy”. Czynna wt-pt: 10.00-17.00.

CIESZYN, Książnica Cieszyńska, ul. Mennicza 46: do 8. 2. 2013 wystawa pt. „Na drodze do zapomnienia. Polacy na Zaolziu w latach 1920-1989”. Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9.00-18.00.

LISTY DO REDAKCJI

Delegacja WSPÓLNOTY-COEXISTENTII w Budapeszcie

W niedzielę 9. 12. odbyło się zebranie wyjazdowe Rady Wykonawczej ruchu politycznego WSPÓLNOTA-COEXISTENTIA w Budapeszcie (na zdjęciu). Oprócz tradycyjnych punktów programu dotyczących działalności sekcji polskiej (informacja przewodniczącego sekcji Karola Madzi) i sekcji węgierskiej (informacja sekretarza Zoltána Domonkosa) omawiano przede wszystkim możliwości współpracy z organizacjami polskiej mniejszości narodowej na Węgrzech. Zebranie Rady Wykonawczej będzie kontynuowane w sobotę 15. 12. w Pradze.

Delegacja WSPÓLNOTY-COEXISTENTII wyjechała do Budapesztu już w piątek. W programie wyjazdu było zwiedzenie miasta, jego pamiątek kulturalnych, a także kąpiel w zabytkowej miejskiej łaźni termalnej. Zakwaterowani zostaliśmy w Domu

Polskim w Budapeszcie, w dzielnicy Kébanja.

W programie znalazło się też zwiedzenie Muzeum Polskiego, gdzie rozmawialiśmy z dr Haliną Csúcs Lászlóne, przewodniczącą Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech. Pani przewodnicząca poinformowała nas o prawnych uwarunkowaniach działalności poszczególnych mniejszości narodowych na Węgrzech, które są dla nich bardzo korzystne. Polacy mają w Budapeszcie bardzo dobre warunki lokalowe. Pani Csúcs Lászlóne przekazała nam też informacje o działalności poszczególnych organizacji terenowych, polskich szkół, polskich wydawnictw i polskich parafii chrześcijańskich na Węgrzech. Przekazała nam czasopisma, jakie wydaje mniejszość polska na Węgrzech. Nasza delegacja podarowała pani przewodniczącej „Kalendarz Śląski 2013”. (TT)

Fot. KAROL MADZI

MARTIN RŮŽIČKA LICZY NA UDANY START W BARWACH NARODOWYCH

«Elitarna formacja to duże wyróżnienie»

28 bramek w 30 meczach – oto bilans Martina Růžički, najlepszego strzelca tegorocznego sezonu Tipsport Ekstraligi. Napastnik Stalowników Trzyniec po powrocie z Amuru Chabarowsk do czeskiej ekstraligi błyszczy podobnie, jak dwa lata temu podczas złotego sezonu dla podbeskidzkiego klubu. Historyczne mistrzostwo RC z sezonu 2010/2011 to w dużej mierze zasługa właśnie Růžički – hokeisty, którego w szczytowej formie bardzo trudno upilnować. Doskonale zdaje sobie z tego sprawę także trener reprezentacji RC, Alois Hadamczik. Rozpoczynający się dziś drugi turniej cyklu Euro Hockey Tour, „Channel One Cup”, będzie dla Růžički idealną okazją do sprzedania swoich umiejętności na międzynarodowym podwórku. Trzyniecki napastnik po raz pierwszy w reprezentacyjnej karierze zagra w elitarniej, pierwszej formacji. Za partnerów wybrano mu Tomáša Plekanca i Petra Nedvěda.

– To dla mnie duża nobilitacja. Gra z takimi hokeistami jak Nedvěd i Plekanec jest wyzwaniem dla każdego. Jako młody chłopak śledziłem karierę Nedvěda w NHL, a teraz będę miał okazję zagrać z nim w jednej formacji. Oczywiście świetny jest też Plekanec, obaj to superklasa światowa – powiedział Růžička, dla którego to w tym sezonie pierwszy start w barwach narodowych. – Wcześniejszy turniej „Karjala Cup” spędziłem w domu, lecząc kontuzję. Tygodniowa przerwa w rozgrywkach ekstraligi bardzo mi wtedy pomogła. Nie chciałem ryzykować, ale teraz czuję się już dobrze i nie mogę się doczekać pierwszego w tym sezonie meczu w barwach narodowych – stwierdził. 26-letni napastnik debiut w barwach RC zaliczył w sezonie 2006/2007, wtedy chodziło jednak o skromny start w drużynie narodowej. Więcej frajdy zasmakował Růžička w 2010 roku, kiedy to sięgnął z reprezentacją po złoty medal mistrzostw świata. Reprezentacja RC na inaugurację „Channel One Cup” zmierzy się dziś z drużyną Finlandii. – Każdy rywal na tym poziomie prezentuje wysoką klasę. Finowie to tradycyjny przeciwnik, z którym zawsze mamy trudną przeprawę – podkreślił Růžička. Kolejnymi rywalami będą ekipy Rosji (sobota) i Szwecji (niedziela).

Martin Růžička w barwach HC Stalownicy Trzyniec.

Szkoleniowiec RC, Alois Hadamczik, na bieżąco śledzi wyczyny czeskich hokeistów w Tipsport Ekstralidze. Forma Martina Růžički nie jest dla niego zaskoczeniem. – Zdrowie i dobre samopoczucie to dla hokeisty podstawa. Martin czuje się komfortowo w klubie, co przekłada się na jego wyniki w tym sezonie. To znakomity zawodnik – ocenił Hadamczik. Gra w pierwszej formacji wiąże się z dużą presją. Od pierwszego ataku kibice spodziewają się najlepszej gry, bramek i największej porcji minut spędzonych na lodowisku.

– Na pewno mecz z Finlandią, jak również pozostałe w „Channel One Cup” będą prowadzone w szybszym tempie, niż spotkania w ekstralidze. Na wszystko będzie mniej czasu, ale to nie powinno stanowić problemu. Zresztą lubię szybkie wymiany krążka, akcje pozornie zwiariowane – stwierdził trzyniecki napastnik. Jego współpraca z Bonkiem i Varaďą w Trzyńcu właśnie tak wygląda. Gole zdobywane są po szybkich akcjach z pierwszego krążka, Růžička często strzela z ostrego kąta po wcześniejszym rozmontowaniu defensywy. W

kadrze obok Plekanca i Nedvěda ten styl nie ulegnie większej zmianie. Na ostatnim treningu cała trójka szlifowała grę w strefie ofensywnej, także stałe fragmenty gry. Růžička zadebiutuje bowiem w kadrze nie tylko w elitarniej formacji, ale włączy się też do gry w przewagach liczebnych. To przywilej kluczowych hokeistów, gwiazd zespołu. – Martin zasłużył na to wyróżnienie. Prowadzi w punktacji kanadyjskiej ekstraligi, a to mówi samo za siebie – stwierdził trener Alois Hadamczik.

JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

KELER NOWYM TRENEREM ORŁOWEJ. Trzecioligowy zespół Slavii Orłowa w wiosennym sezonie poprowadzi trener Bohuslav Keler. 51-letni szkoleniowiec (były piłkarz takich klubów jak FC Witkowice i Le Havre) dołączył w tym tygodniu do sztabu Slavii i 2 stycznia rozpocznie z zespołem zimowe zajęcia. Keler zastąpił Lubomíra Vlka, który objął posadę sportowego menedżera w drugoligowym MFK Karwina. Wszystko wskazuje na to, że asystentem Kelerza pozostanie dotychczasowy drugi trener Slavii, Josef Jadrný. Piłkarze Orłowej spisali się w jesiennym sezonie całkiem przyzwoicie. W roli beniaminka rozgrywek Slavia zajmuje na półmetku MŚLF nieźle siódme miejsce z dorobkiem 26 pkt.

JELEŃ CHCE ODEJŚĆ Z PODBESKIDZIA. Ireneusz Jeleń po fatalnej rundzie jesiennej chce opuścić Podbeskidzie Bielsko-Biała i znów wyjechać z Polski – informuje „Przebieg Sportowy”. – Jego menedżer przekazał mi, że Irek chce wyjechać do zagranicznego klubu. Moim zdaniem Jeleń popełnia błąd – martwi się Marcin Sasal, trener Górali. – Wierzyłem, że gdy zdobędzie gola, to się przełamie. Zrobiłem wiele w tym kierunku. Drużyna grała na niego. Mimo to nie wykorzystał ośmiu stuprocentowych sytuacji, w tym rzutu karnego. Irek ma dobrą technikę, niezłą motorykę, ale nie było to podparte przygotowaniem fizycznym. Kilka miesięcy temu trenował sam, dlatego mu się nie wiodło – podkreśla opiekun Podbeskidzia. Zainteresowanie grą Jelenia wykazują kluby zaplecza niemieckiej Bundesligi oraz amerykańskiej MLS.

SKOKI W ENGELBERGU: POLACY W NAJSILNIEJSZYM SKŁADZIE. W możliwie najsilniejszym składzie pojawiają się polscy skoczkowie w najbliższej odsłonie Pucharu Świata w Engelbergu. Trener Łukasz Kruczek postawił na Kamila Stocha, Dawida Kubackiego, Macieja Kota, Piotra Żyłę, Krzysztofa Miętusa i Klemensa Murańkę. Stoch z Żyłą zaliczyli udane treningi w Ramsau i nie wzięli udziału w ostatnich konkursach w Soczi. Zgodnie z obietnicą obaj zawodnicy wrócili do kadry na turniej w Engelbergu, który będzie niejako sprawdzianem generalnym przed prestiżowym Turniejem Czterech Skoczni. W klasyfikacji generalnej PŚ najwyższą lokatę z Polaków zajmuje Dawid Kubacki (32.). Liderem klasyfikacji jest Niemiec Severin Freund. (jb)

HARMONOGRAM

»CHANNEL ONE CUP«

Dziś (17.30): RC – Finlandia (Helsinki)
Sobota (11.00): RC – Rosja (Moskwa)
Niedziela (15.00): RC – Szwecja (Moskwa)

Kolejny sukces Banika Hawierzów

Nie tylko dorośli sztangiści Banika Hawierzów królują w tym sezonie ekstraligowym rozgrywkom. Świetnie radzą sobie także młodzi ciężarowcy, którzy reprezentują klub na arenach domowych i zagranicznych. Na czeskim podwórku młodzi sztangiści sięgnęli po złoty medal drużynowej rywalizacji w kategorii „starszych młodzików”.

Finał rozegrany w Teplicach stał na wysokim poziomie. – O wejście do finału walczyła ósemka najlepszych drużyn RC. Stoczyliśmy zaciętą walkę w czterech rundach rywalizacji grupowej – powiedział „Głosowi Ludu” Pavel Khek, trener Banika Hawierzów. W Teplicach

hawierzowscy sztangiści pokonali mocne ekipy Boskovic i Chomutowa. – Wygraliśmy minimalną różnicą punktów, co świadczy o wysokim poziomie tego finału. To także znak, że w naszym kraju nie brakuje utalentowanych młodych chłopaków – podkreślił Khek. Zespół Banika Hawierzów wystąpił w składzie Matěj Moskal, František Polák, Daniel Dučay i Vlastimil Moskal. Najlepiej spośród tej czwórki wypadł Matěj Moskal (waga 27,6 kg), który wynikiem 77 kg w dwuboju (33+44 kg) zdobył 244 punktów Sinclaira.

Rzetelnie podchodzą do treningów również najmłodszy sztangiści

Banika. W ubiegłotygodniowym drużynowym finale mistrzostw RC reprezentacja Banika Hawierzów zajęła drugie miejsce, przegrywając tylko z zespołem Holeszowa. Srebro wywalczyli: Patrik Baláž, Kevin Týml, Patrik Buchta i David Sihelský. Świetnie spisał się zwłaszcza Patrik Baláž (waga 30,6 kg), który w czwórboju sięgnął po 288 punktów.

Aż pięć medali zdobył Banik także w rywalizacji pojedynczej. Złoto zdobyli Matěj Moskal (z dwoma rekordami RC) i David Sihelský, srebro Ladislava Pokorná, brąz Patrik Buchta i Kevin Týml.

(jb)

Złota drużyna „starszych młodzików” Banika Hawierzów: Od lewej: Daniel Dučay, František Polák, trener Pavel Khek, Matěj Moskal i Vlastimil Moskal.